

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 8C/59/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713206012
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Štillová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2016:5713206012.7

Rozhodnutie

Okresný súd Martin v konaní pred samosudkyňou JUDr. Miriam Štillovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpená TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanému v rade 1/: X. Š. Z.. XX.X.XXXX, B. XXX XX K. K., L. XXX/XX, Ž. V. J. X/: F. Š., Z.. XX.X.XXXX, B. XXX XX K.D. K., L. XXX/XX, obaja právne zastúpení JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom ul. Janka Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778 so sídlom Námestie Legionárov 5, 080 01 Prešov, právne zastúpené JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom ul. Janka Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec v konaní o zaplatenie 2 913,52 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. O trovách konania bude rozhodnuté uznesením do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Martin dňa 17.4.2013 domáhal vo vzťahu k žalovaným v rade 1/ a 2/ zaplatenia sumy 2 962,51 eur s príslušenstvom, ako aj náhrady trov konania. V odôvodnení žaloby poukázal na to, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20.12.2011 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalobcom postúpil postupca na žalobcu pohľadávku vo či žalovaným. Postupca a žalovaný v rade 1/ a 2/ uzatvorili dňa 23.8.2005 zmluvu č. 352242126, ktorej súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatku. Na základe uvedenej zmluvy Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovaným v rade 1/ a 2/ peňažné prostriedky. Podmienky čerpania prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach. Vzhľadom k tomu, že žalovaný v rade 1/ a žalovaný v rade 2/ neplnili v stanovených termínoch splátky porušili svoju povinnosť podľa zmluvy a postupca odstúpil od zmluvy a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavovala sumu 3 012,51 eur, ktorá pozostávala z istiny 2 987,94 eur, úroku z omeškania vo výške 24,57 eur. V súlade s prílohou k zmluve o postúpení, kde postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. deklaruje, že výška špecifikácia pohľadávky uvedená v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Zároveň si žalobca uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania dňom 21.12.2011, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky, resp. po dni riadnej splatnosti úveru podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Žalovaní k podaniu žaloby uhradili sumu 50 eur, a to dňa 25.10.2012.

Podaním doručeným súdu 30.5.2013 podpísané zaručeným elektronickým podpisom vstúpil do konania vedľajší účastník, a to Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (č. I. 28 súdneho spisu).

Podaním doručeným súdu 26.3.2014 (č.l. 57) zaslal do konania vyjadrenie vedľajší účastník, kde poukázal na to, že ide nepochybne o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ust. § 52 a

nasl. Občianskeho zákonníka. Je potrebné, aby žalobca špecifikoval, nakoľko to zo žaloby nie je zrejmé z čoho pozostáva uplatnená suma 2 962,51 eur a kedy sa stala tá-ktorá splátky úveru splatnou. Z dôvodu procesnej ekonomie však znáša námietku premlčania. Zároveň namietol aj predloženú dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Mal za to, že zmluvné podmienky, ktoré sú v nej obsiahnuté sú absolútne neplatné.

Podaním doručeným súdu 26.3.2014 (č.l. 62) zobral žalobca čiastočne späť návrh na začatie konania.

O obidvoch čiastočných späťvzatiach súd rozhodol uznesením č.k. 8C/59/2014-75 zo dňa 29.7.2014 a konanie v časti zaplata sumy 48,99 eur s príslušenstvom zastavil. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 12.9.2014.

Až podaním doručeným 6.2.2015 (č. l. 86) žalobca namietol neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania. O predmetnej námietke neprípustnosti súd rozhodoval uznesením č. k. 8C/59/2014-103 zo dňa 24.6.2015. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 21.7.2015 a súd ním pripustil vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaných v rade 1/ a 2/.

Podaním doručeným súdu 31.8.2015 (č. l. 94) sa opätovne vyjadroval vedľajší účastník konania, ktorý poukázal na to, že je potrebné, aby súd vyzval žalobcu na predloženie všeobecných obchodných podmienok, aby sa k nim mohol vedľajší účastník relevantne vyjadriť, nakoľko mu boli doručené len obchodné podmienky pre kreditné karty. Poukázal na to, že všeobecné obchodné podmienky, ktoré boli prílohou k zmluve o úvere, obsahujú ustanovenie týkajúce sa postúpenia pohľadávky. Ak uvedené dojednanie o postúpení pohľadávky vylučuje možnosť dlžníka postúpiť svoje pohľadávky voči banke na tretiu osobu bez súhlasu banky a na druhej strane si banka vymedzuje oprávnenie postúpiť akúkoľvek svoju pohľadávku na tretiu osobu, aj bez súhlasu dlžníka, tak ide o zjavne nepomer a nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach, ktorý môže podstatne sťažiť uplatnenie nárokov dlžníka (klienta) voči banke. Pre prípad, ak by sa preukázalo, že predmetné dojednanie zakladá vyššie uvedenú zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán je potom potrebné uvedené posúdiť ak neprijateľnú zmluvnú podmienku. K uvedenému poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo 277/2012 zo dňa 28.5.2013. S poukazom na predmetnú neprijateľnú podmienku by žalobca v spore nedisponoval aktívnou vecnou legitímáciou v dôsledku neplatného postúpenia pohľadávky, keď uvedené by bolo dôvodom na zamietnutie žaloby v celom rozsahu.

Podaním doručeným súdu 26.10.2015 (č.l. 124) sa žalobca vyjadroval k vznesenej námietke premlčania s tým, že mal za to, že je nedôvodná a trvá na podanom návrh a žiada, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

Podaním doručeným súdu 23.11.2015 (č. l. 148) reagovala Slovenská sporiteľňa, a.s. na výzvu súdu a oznámila súdu, že ako právny predchodca žalobcu vypovedala zmluvu uzavretú medzi žalovaným v rade 1/ ku dňu 22.11.2007 s tým, že pohľadávka z predmetnej zmluvy bola postúpená žalobcovi ako postupníkovi na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20.12.2011.

Podaním doručeným súdu 18.1.2016 (č. l. 154) žalobca k veci uviedol, že nedisponuje doručenkou o odstúpení od zmluvy, nakoľko predmetná listina bola zasielaná obyčajnou zásielkou. Poukázal na to, že dňa 14.10.2005 pôvodný veriteľ uzatvoril so žalovaným zmluvu o bežnom účte, predmetom ktorej bolo poskytnutie služieb k bežnému účtu č. 352242126/0900 a po splnení podmienok poskytnutie povoleného prečerpania. Na základe splnenia podmienok bol žalovanému poskytnutý úverový rámec vo výške 1 991,64 eur (60 000,- Sk). Právny predchodca na označenie čísla zmluvy použil číslo účtu a teda 352242126. V súvislosti s namietanou aktívnou legitímáciou žalobca v konaní uviedol, že Slovenská sporiteľňa ho informovala, že výzvou nedisponuje, zrejme mal žalobca na mysli výzvou, ktorú upravuje § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Zároveň žalobca poukázal na to, že doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, t.j., že ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie, nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 Občianskeho zákonníka. Nedoručenie takejto výzvy môže byť spojené len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách. Žalobca poukázal na to, že v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky spolu s podacími hárkami preukazujúcimi odoslanie tejto písomnosti žalovaným, ktoré bez ďalšieho zakladá

aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vyhádať bez toho, aby ak prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení.

Súd vo veci vykonal viaceré pojednávania, na ktorých žalobca trval na podanej žalobe v spojení s čiastočnými späťvzatiami žaloby a mal za to, že pohľadávka nie je premlčaná, a bola preukázaná aj aktívna legitímácia žalobcu v konaní nakoľko došlo k platnému postúpeniu pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s. na žalobcu. Právny zástupca žalovaných v rade 1/ a 2/, ako aj vedľajšieho účastníka konania v prvom rade namietal aktívnu legitímáciu žalobcu v konaní, nakoľko mal za to, že nedošlo k splneniu podmienok uvedených v zákone o bankách, týkajúcich sa postúpenia pohľadávky banky na inú nebankovú alebo vymáhackú spoločnosť. Mal za to, že žalobca nepreukázal výzvu banky na zaplatenie nesplateného dlhu v dobe dlhšej ako 90 kalendárnych dní tak, ak to ukladá § 92 ods. 8 zákona o bankách. V súvislosti so všeobecnými obchodnými podmienkami namietol aj zmluvné dojednanie týkajúce sa postupovania pohľadávok zo strany banky, ako aj zo strany klienta (č.l. 144). V prípade, že súd vyhodnotí žalobcu ako aktívne vecne legitimovaného má za to, že nárok je v celom rozsahu premlčaný, nakoľko malo dôjsť k ukončeniu zmluvného vzťahu ešte pred dátumom 17.4.2010, čiže tri roky pred podaním žaloby. K dohode o uznaní záväzku uviedol, že nemá právne účinky vo vzťahu k žalovanému v rade 1/, nakoľko ju vôbec nepodpísal a žalovaná v rade 2/ nedala výslovný súhlas s pristúpením záväzku ako osoba pristupujúca k záväzku. Takéto typy dohôd o uznaní záväzkov už boli judikované vyššími súdmi ako absolútne neplatné právne úkony, resp. ako nekalá obchodná praktika, teda ju považuje za neplatnú s tým, že žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to výsluchom účastníkov konania a dospel k týmto skutkovým zisteniam a právnomu posúdeniu veci:

V konaní bolo preukázané listinným dôkazom, a to Zmluvou o vydaní a používaní platobnej karty, že táto bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalovaným v rade 1/ dňa 16.8.2005 (č.l. 4). Dňa 19.8.2005 bol uzavretý Dodatok č. 1 k tejto zmluve o vydaní a používaní platobnej karty, v zmysle ktorej právny predchodca žalobcu po splnení podmienok poskytol žalovanému v rade 1/ povolené prečerpanie alebo tzv. kartový rámec vo výške 60 000,- Sk. Kartový rámec predstavoval maximálnu výšku peňažných prostriedkov poskytnutých bankou držiteľovi karty do výšky, ktorej je držiteľ karty oprávnený vykonávať operácie prostredníctvom platobnej karty počas dohodnutého obdobia. Pri výške kartového rámca 60 000,- Sk bola dohodnutá úroková sadzba typ - premenlivá 16,80 % ročne, splatnosť úrokov mesačne k poslednému dňu v mesiaci, konečná splatnosť kartového rámca 18.8.2006 (č.l. 4 až 6). Zároveň v zmluve o vydaní a používaní platobnej karty v znení dodatku v čl. V bod 6. žalovaný v rade 1/ ako držiteľ karty vyhlásil, že sa oboznámil s Obchodnými podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil aj so Sadzobníkom a súhlasí s ním. Súčasťou zmluvy mali byť Obchodné podmienky pre kreditné karty (č.l. 7). Zároveň žalobca do konania doložil aj Všeobecné obchodné podmienky, ktoré platili v čase uzavretia predmetného zmluvného vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným v rade 1/ (č.l. 173 až 185).

Súd ďalej zistil z listinného dôkazu (č.l. 149 - líce), že právny predchodca žalobcu upomienkou zo dňa 7.11.2005 vyzýval žalovaného v rade 1/, že v mesiaci október 2005 neboli na kartový účet poukázané finančné prostriedky. Žiadal, aby si tento svoj záväzok vyrovnal v lehote do 10 dní od doručenia upomienky.

Právny predchodca žalobcu vypovedal zmluvu o vydaní a používaní platobnej karty, a to výpoveďou zmluvy o vydaní a používaní platobnej karty zo dňa 22.11.2007 (č.l. 149), výpoveď mala nadobudnúť účinnosť dňom doručenia. Listinný dôkaz preukazujúci, že táto výpoveď bola doručená žalovanému v rade 1/ súdu žalobca nepredložil. Žalobca trval na tom, že výpoveď bola doručená žalovanému v rade 1/ podľa všeobecných obchodných podmienok obyčajnou poštovou zásielkou a došlo k vypovedaniu predmetnej zmluvy ešte v roku 2007 (č. l. 220).

Ďalej do konania bola doložená Dohoda o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach (č.l. 8). Táto mala byť uzavretá medzi dlžníkom, teda žalovaným v rade 1/, osobou pristupujúcou k záväzku podľa § 533 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda žalovanou v rade 2/ a žalobcom. V tejto dohode žalovaný v rade 1/ ako dlžník a žalovaná v rade 2/ ako osoba pristupujúca mali uznať záväzok, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa, a.s. číslo zákazníka

352242126, kde dlžná suma pozostávala z istiny vo výške 2 987,94 eur a z ostatného príslušenstva s tým, že tieto osoby vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Táto dohoda bola podpísaná len žalovanou v rade 2/ a žalobcom.

Súd ďalej zo Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1633/2011-CE (č.l. 10) zo dňa 20.12.2011 zistil, že Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupca postúpil spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o. ako postupníkovi aj pohľadávku, ktorú mal vo vzťahu k žalovanému v rade 1/ v zmysle prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávky (č.l. 18). Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupca oznámila postúpenie pohľadávky žalovanému v rade 1/, a to Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 27.12.2011 (č.l. 19), ktoré bolo doručované žalovanému v rade 1/, čo preukazoval žalobca podacím hárkom z 24.1.2012 (č.l. 20).

Podľa ust. § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii platného a účinného v čase uzavretia zmluvy, t.j. ku dňu 19.8.2005 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Podľa odseku 2 cit. zákonného ustanovenia, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ust. § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. (ďalej len „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V prejednávanej veci z vykonaného dokazovania a to najmä z listinných dôkazov predložených žalobcom, mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol záväzkový vzťah, nakoľko došlo medzi nimi k uzavretiu Zmluvy o vydaní a používaní platobnej karty v znení dodatku, na základe ktorej bol žalovanému v rade 1/ poskytnutý kartový (úverový) rámec vo výške v tom čase 60.000,-Sk. Žalovaný v rade 1/ sa zaviazal pravidelne prostredníctvom mesačných splátok splácať tento úverový rámec. Pri uzavieraní tejto zmluvy žalovaný vystupoval v pozícii spotrebiteľa a právny predchodca žalobcu v rámci výpisu z obchodného registra mal v predmete podnikania poskytovanie úverov a pôžičiek, išlo o banku. Predmetná zmluva spĺňala podmienky zmluvy

o spotrebiteľskom úvere, preto súd aplikoval na predmetnú zmluvu zákon o spotrebiteľských úveroch. Svojim charakterom išlo teda o spotrebiteľskú zmluvu.

Medzi žalobcom a Slovenskou sporiteľňou, a.s. bola dňa 20.12.2011 uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok, na základe ktorej mala byť na žalobcu postúpená aj pohľadávka uplatnená v tomto konaní, čo vyplýva z prílohy k tejto zmluve. Právny predchodca žalobcu zároveň postúpenie pohľadávky oznámil žalovanému v rade 1).

Súd v konaní nemal preukázané, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky uplatnenej v predmetnom konaní, ku ktorému malo dôjsť na základe zmluvy o postúpení uzavretej medzi žalobcom a jeho právnym predchodcom. Tunajší súd sa stotožnil s vyjadrením právneho zástupcu žalovaných, vedľajšieho účastníka, ktoré predniesol v rámci tohto konania. Predpokladom postupiteľnosti pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách je, aby bol klient s jej plnením v omeškaní aspoň 90 dní, a aby banka na jej splnenie klienta písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, a teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, v priamom rozpore so zákonom. Ako také je teda postúpenie neplatné, a to nielen medzi stranami, ale aj navonok, voči dlžníkovi - žalovanému. Vo všeobecnosti vecnou legitímáciou treba rozumieť stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého fyzická či právnická osoba je subjektom práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom konania. Pokiaľ ide o dvojstranné právne vzťahy, v ktorých účastníci konania stoja svojimi návrhmi proti sebe, môžeme hovoriť buď o vecnej legitímácii aktívnej (na strane žalobcu), alebo o vecnej legitímácii pasívnej (na strane žalovaného). Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že ten, kto tvrdí svoje hmotnoprávne oprávnenie, alebo o kom sa tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, v skutočnosti toto oprávnenie nemá, alebo nie je nositeľom tvrdenej povinnosti, o ktorú v konaní ide.

Žalobca svoje nároky voči žalovanému odvodzuje zo zmluvy, ktorú žalovaný uzavrel so Slovenskou sporiteľňou, a.s., teda bankou poskytujúcou úvery na základe bankovej licencie, čo je skutočnosť všeobecne známa. Tieto nároky mal žalobca získať postúpením. Preto je potrebné sa v prvom rade zaoberať otázkou, či zistený skutkový stav opodstatňuje záver, že postúpenie je (aspoň voči dlžníkovi) platné a účinné.

Podľa § 525 ods. 1 OZ, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Vyššie uvedené ustanovenie zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Podľa názoru súdu pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za takéto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom - postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom - postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 OZ bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka.

Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenie určitých vyššie uvedených podmienok, ktorých splnenie však súd v danom konaní preukázané nemal. Postúpenie pohľadávky v danom prípade tak bolo v priamom rozpore s ustanovením § 525 ods. 1 OZ. Účelom uvedeného ustanovenia je totiž okrem iného aj ochrana dlžníka pred tým, aby jeho dlh v prípadoch uvedených v cit. ustanovení prešiel na inú osobu než toho veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 OZ účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 OZ, ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 OZ, nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

Z uvedeného teda vyplýva absolútna neplatnosť postúpenia, pričom postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, je povinný v zmysle § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta

(dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku, pričom musí preukázať, že klient si výzvu aj prevzal, a zároveň že klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. Žalobca do konania nedoložil žiadnu výzvu, ktorá by preukazovala splnenie týchto podmienok, ktoré vyžaduje zákon o bankách v súvislosti s postúpením pohľadávok, pričom zákon vyžaduje na ich splnenie písomnú formu.

Pre úplnosť súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že počas trvania úveru bankou predchodcom žalobcu je držiteľ bankového povolenia, a teda vzťahuje sa, tak ako už bolo vyššie uvedené na ňu zákon o bankách, ktorý je lex specialis vo vzťahu k OZ. Ako už bolo vyššie uvedené pre platné postúpenie pohľadávky zo strany banky, ako postupcu musia byť splnené okrem všeobecných podmienok ust. § 524 OZ aj podmienka uvedená práve v citovanom ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zo znenia citovaného ust. vyplýva, že predmetom postúpenia z banky na „nebankovku“ môžu byť len splátky úveru, ktoré sú nepretržite viac ako 90 dní po lehote splatnosti a zároveň musí byť splnená aj podmienka, že banka písomne vyzve svojho klienta na úhradu peňažného záväzku s tým, že je v omeškaní nepretržite 90 dní. Pokiaľ by došlo k výkladu, že banka je oprávnená postúpiť celý úver po uplynutí 90 dní omeškania dlžníka, musel by súd dospieť k záveru, že banka môže postúpiť úverové vzťahy bežne uzatvárané na akýkoľvek subjekt, teda aj na nebankovku, čo je v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by to k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa, ktorý vstúpil do zmluvného vzťahu s bankou, ktorej činnosť podlieha dozoru NBS a stal by sa dlžníkom nebanky.

Z ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k ust. § 92 ods. 7 zákona o bankách (nakoľko pôvodne išlo o § 92 ods. 7) uvádza, že uvedené ustanovenie upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Pokiaľ teda Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila zmluvou zo dňa 20.12.2011 predmetnú pohľadávku z úveru v rozsahu uvedenom v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávok, postupovala v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko pohľadávka ktorá bola postupovaná (jej výška) nie je v súlade s pohľadávkou, ktorú mal mať právny predchodca žalobcu vo vzťahu k žalovanému v rade 1) z dôvodu ukončenia zmluvného vzťahu výpoveďou už v roku 2007. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 20.12.2011 je preto neplatným právnym úkonom aj v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

Na základe vyššie uvedeného súd žalobu v celom rozsahu zamietol predovšetkým z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v konaní. V tomto smere súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 5Co/36/2016, ktorý v rámci odvolacieho konania v obdobnej veci potvrdil právne závery okresného súdu o nedostatku aktívnej legitímácie z dôvodu nedodržania ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách.

Zároveň však súd uvádza, že existuje iné rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co/546/2015, ktorý sa nestotožnil s argumentáciou okresného súdu o nedostatku aktívnej legitímácie z dôvodu nedodržania ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Preto v prípade, že by bola daná aktívna legitímácia žalobcu, súd v ďalšom uvádza tieto skutočnosti.

Podľa ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, alebo na inú zákonnú prekážku, alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110).

Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka, ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Ako už bolo vyššie uvedené, právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným v arde 1/ zmluvu, na základe ktorej bol poskytnutý žalovanému v rade 1) úverový rámec 60.000,-Sk s tým, že ho mal splácať v pravidelných mesačných splátkach s konečnou splatnosťou podľa zmluvy 18.8.2006. Keďže došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy, na základe ktorej mal byť žalovanému v rade 1) poskytnutý

spotrebiteľský úver, právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa spravuje okrem ust. zákona o spotrebiteľských úveroch, v ďalšom prednostne ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov upravujúcich právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Zo strany žalovaných a vedľajšieho účastníka došlo v rámci konania k vzneseniu námietky premlčania žalovaného nároku, k splatnosti celej pôžičky malo dôjsť ešte v roku 2007, keďže žalobca trval na tom, že právny predchodca žalobcu vypovedal zmluvu so žalovaným v rade 1) výpoveďou zo dňa 22.11.2007, táto výpoveď bola zaslaná obyčajnou zásielkou, a žalovaný v rade 1) ju nespochybnil. Vzhľadom k tej skutočnosti, že žalobný návrh bol podaný na súd až 17.4.2013, súd aj v prípade, že by bola daná aktívna legitímácia žalobcu, z dôvodu vznesenia námietky premlčania, ako aj v súlade s citovaným ustanovením § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. môže skonštatovať premlčanie žalovaného nároku. Rovnako súd považoval aj dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku uzavretú len so žalovanou v rade 2/ za neplatný právny úkon. Jej uzavretie je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 z. z. o ochrane spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a žalobcom boli využité omyl a lesť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku spotrebiteľa resp. predĺženie premlčacej doby. Okolnosti, za ktorých žalobca uzatvára so spotrebiteľmi tieto dohody súd považuje za nekalú obchodnú praktiku podľa ust. § 8 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný v rade 1) so žalobcom túto dohodu neuzavrel (nie je ním podpísaná), preto nemohla byť voči nemu predĺžená premlčacia doba. V texte dohody nie je nikde uvedené prehlásenie žalovanej v rade 2/, že pristupuje k záväzku dlžníka, t. j. žalovaného v rade 1/, v dohode nie je riadne špecifikovaný záväzok, t. j., o aký záväzok ide, na základe akej zmluvy, v tejto časti je dohoda neurčitá. Žalovaná v rade 2/ platne nepristúpila k záväzku žalovaného v rade 1/ a súd považuje túto dohodu za neplatný právny úkon, čím nie je daná pasívna legitímácia žalovanej v rade 2/ v konaní. Aj z týchto dôvodov nie je možné žalobcovi jeho nárok uplatnený žalobou priznať.

O trovách konania súd rozhodoval podľa § 151 ods. 1 až 3 Občianskeho súdneho poriadku tak, že bude o trovách rozhodovať do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Žilina prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa ust. § 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 OSP, odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 OSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na výkon rozhodnutia.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.